I тема: Класични јазици

I.4 Писменост

Изготвил: Ненад Начковски

Mythos е под заштита на Creative Commons
Сопственост на Ненад Начковски
BY NC ND

Кој бил Јохан Гутенберг?

- Од појавата на првото писмо па сè до појавата на првата печатарска машина во 1439 год., човекот пишувал и препишувал текстови исклучиво со сопствената рака.
- Јохан Гутенберг ја изумил техниката за печатење создавајќи ја првата печатарска машина.

Прва печатарска машина

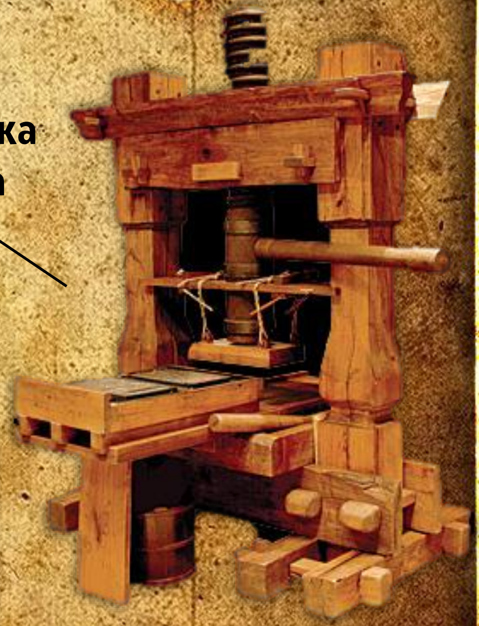

Јохан Гутенберг, пронаоѓач

Mythos е под заштита на Creative Commons
Сопственост на Ненад Начковски
BY NC ND

Што е манускрипт?

- **Манускрипт е книга напишана со рака (лат. *manus* = *рака* и *scriptum* = *напишано; ракопис*).**
- **Сите антички книги се манускрипти. Тие биле умножувани преку препишување за да не се загубат значајни книжевни дела од минатото.**

Манускрипт од Светото Писмо (Библија)

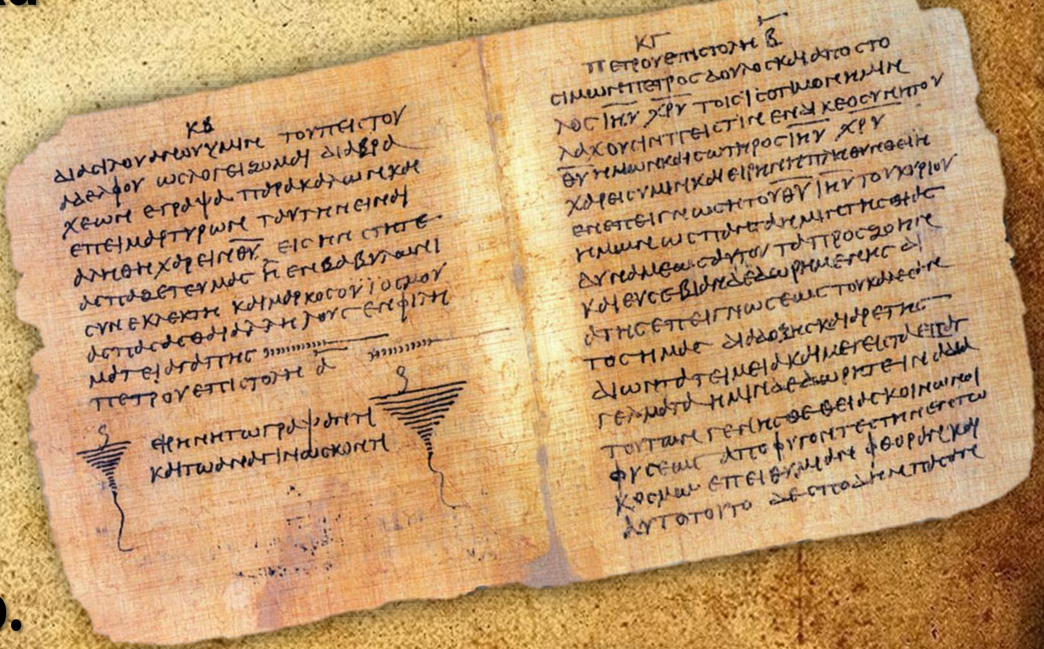

Mythos е под заштита на Creative Commons
Сопственост на Ненад Начковски
BY NC ND

На што пишувале луѓето во далечното минато?

- Во далечното минато древните луѓе пишувале на различни материјали. Некои од нив ги наоѓале во природата и ги користеле без преработка, но некои од нив ги произведувале.
- Користеле разни средства за пишување во зависност од видот на материјалот за пишување.
- Материјалите за пишување во минатото се делат на природни и преработени.

Mythos е под заштита на Creative Commons
Сопственост на Ненад Начковски
BY NC ND

Природни материјали за пишување во минатото

Mythos е под заштита на Creative Commons
Сопственост на Ненад Начковски

Преработени материјали за пишување во минатото

Глинена плочка

Платно

Восочна табличка

Mythos е под заштита на Creative Commons
Сопственост на Ненад Начковски
BY NC ND

Пергамент

Папирус

Хартија

Mythos е под заштита на Creative Commons
Сопственост на Ненад Начковски
BY NC ND

Облици во кои се чувале старите материјали за пишување

Папирусен свиток

Пергаментен кодекс

Mythos е под заштита на Creative Commons
Сопственост на Ненад Начковски
BY NC ND

Средства за пишување во далечното минато

Стилус

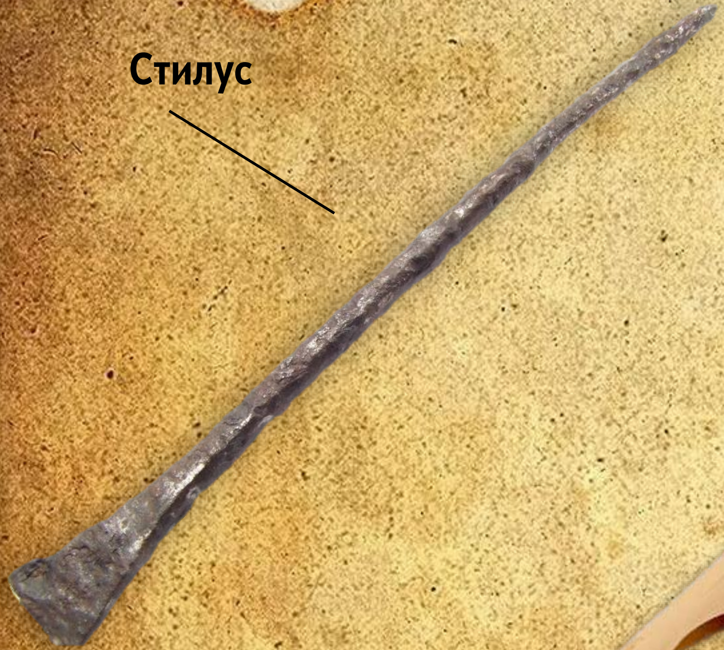

Каламус

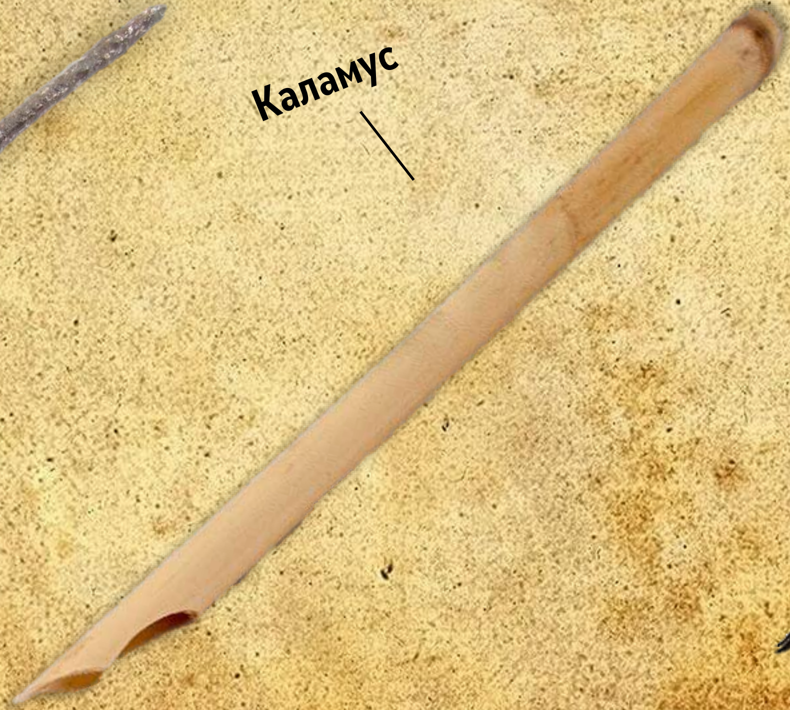

Перо

Mythos е под заштита на Creative Commons
Сопственост на Ненад Начковски

Да повториме што научивме...

- Како луѓето од далечното минато ги умножувале книгите?
- Пишувале со рака.

- Зошто е значаен Јохан Гутенберг?
- Ја измислил првата печатарска машина.

- Што е манускрипт?
- Стара книга напишана со рака.

- Зошто било важно во антиката да се препишуваат делата?
- За да не исчезнат низ времето.

- Кои се природните материјали за пишување од минатото?
- Камен, дрво, кожа, коска.

- Кои се преработените материјали за пишување од минатото?
- Платно, глинена плочка, восочна табличка, папирус, пергамент, хартија.

Mythos е под заштита на Creative Commons
Сопственост на Ненад Начковски
BY NC ND

Да повториме што научивме...

- Кои народи го измислиле папирусот и од што го изработувале?
- Старите Египќани.
- Го изработувале од мочуришна трска која растела покрај реката Нил.

- Врз какви материјали се пишувало со каламус?
- Врз фино преработени материјали како што се папирус и пергамент.

- Врз какви материјали се пишувало со стилус?
- Врз цврсто преработени материјали како што се глинена плочка и восочна табличка.

- Во кој облик се чувал папирусот?
- Во облик на свиток.

- Во кој облик се чувале пергаментните листови?
- Во кодекс кој бил предвесник на современата книга.

- Од што се изработувал пергаментот?
- Од животинска кожа, мевот на јарето, јагнето или телето.

Mythos е под заштита на Creative Commons
Сопственост на Ненад Начковски
BY NC ND

Домашна задача: Изработка на презентација

- Презентацијата треба да содржи до три слајда.
- Одберете една од две теми за истражување:

1. Папирус
2. Пергамент

- Задолжително презентацијата да содржи две слики/фотографии со пергамент или папирус
- Откако ќе ја изготвите презентацијата, прикачете ја како исполнета домашна задача на НПУД и направете печатена копија.
- Не заборавајте во презентацијата на крајот да наведете име, презиме, одделение и паралелка, наставен предмет и ментор.

Mythos е под заштита на Creative Commons
Сопственост на Ненад Начковски